

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Etica și deontologia profesională în Asistență socială</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.06.O.051 zi	3	III	VI	90	45	45
U.07.O.047 f/r	3	IV	VII	90	24	66

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este un curs de bază și vizează pregătirea studenților pentru abordarea corectă cu maxim succes a componentei etice ale activității profesionale în domeniul asistenței sociale, teoriilor fundamentale etice, valorilor și dilemelor etice, comportamentele etice. În acest context, obiectivul general constituie distingerea normelor etice ale profesiei de asistență socială și cunoașterea de standarde și componentele profesiei de asistent social.

Cursul se studiază după formarea noțiunilor fundamentale cu privire la abordarea corectă a sistemului de protecție socială, competențelor profesionale de bază de intervenție în cazul diverselor grupuri de beneficiari; disciplina are conexiuni cu alte cursuri fundamentale și de formare profesională privind grupuri de beneficiari în situații de risc..

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere și înțelegere:

- Înțelegerea naturii profesiei de asistență socială;
- Cunoașterea concepției formării specialistului asistent social; obiectivului de bază și competențelor specialistului la specialitatea „Servicii de asistență socială”;
- Cunoașterea diferitelor abordări teoretice ale valorilor asistenței sociale;
- Conștientizarea și fundamentarea profesiei asistent social: rolurile și funcțiile profesionale, orientările valorice;
- Cunoașterea eticii profesionale, Codului deontologic al asistentului social și Fișei de post a asistentului social și a lucrătorului social.

Explicare și interpretare:

- Explicarea și ilustrarea diferențelor dintre diverse abordări ale valorilor asistenței sociale;
- Interpretarea și argumentarea funcțiilor și rolurilor asistentului social ca profesionist;
- Explicarea diferențelor dintre Fișa de post a asistentului social și Fișa de post a lucrătorului social; argumentarea modalităților de intersectare dintre tipul și nivelul de program de intervenție.

Instrumental – aplicative:

- Determinarea și aplicarea în situații practice concrete a diverselor roluri și funcții profesionale în dependență de trebuințele beneficiarului/ beneficiarilor;
- Proiectarea strategiilor de intervenție primară în corespundere cu funcțiile și rolurile asistentului social, Fișa de post;
- Aplicarea principiilor etice profesionale în soluționarea problemelor beneficiarului;
- Soluționarea dilemelor etice în lucrul cu diferite categorii de beneficiari.

Atitudinale:

- Dezvoltă capacitatea studenților de a se raporta conștient și responsabil la domeniul asistenței sociale și ceea ce această profesie incumbă;
- Conștientizarea de către studenți a valorilor și principiilor etice profesionale ale asistenței

sociale și a modului corect de raportare la posibilele situații conflictuale;

- Formarea responsabilității față de propria formare profesională;
- Aprecierea muncii în grupe mici.

Finalități de studii

- să demonstreze prin argumente obiectivitatea normelor etice, confirmarea, certitudinea deontologiei profesionale;
- să fundamenteze rolul atitudinii față de munca asistentului social;
- să conștientizeze importanța și semnificația relațiilor colegiale în colectivele de asistenți sociali;
- să stabilească corelații dintre cauze, reprezentări și consecințe în desfășurarea fenomenelor sociale.
- diferite forme ale acțiunii și interacțiunii asistențiale cu beneficiarii din perspectiva respectării normelor etice și deontologice;
- un ansamblu de procedee și tehnici de soluționare a anumitor probleme sociale ale clientului;
- să anticipeze evoluția etică a proceselor și fenomenelor cu impact negativ asupra personalității;
- să elaboreze recomandări cu privire la soluționarea situațiilor-problemă de ordin etic prin metode de previziune (reflexive, normative), pe bază de analiză (analiza valorii, input – output), de stimulare a creativității (brainstorming);
- să dezvolte orientări atitudinale de tip democratic prin conștientizarea diversității comportamentale și axiologice specifice lumii contemporane.

la nivel de aplicare:

- să respecte dreptul beneficiarului la unicitate, demnitate și autodeterminare;
- să evite etichetarea și clasificarea beneficiarilor;
- să utilizeze în mod etic metodele de analiză, sinteză și evaluare a situației sociale ale beneficiarului;
- să inițieze și să participe în mod etic la diferite forme ale acțiunii și interacțiunii sociale cu specialiști din diverse domenii profesionale;
- să compare specificul evoluției fenomenelor din societatea moldovenească cu cele similare din alte societăți;

la nivel de cunoaștere:

- să determine obiectul de studiu, problematica, funcțiile și rolul eticii generale și profesionale;
  - să definească valorile de bază ale asistenței sociale;
  - să cunoască și să aplice în activitatea profesională cerințele Codului etic și deontologic al asistentului social;
  - să identifice factorii ce determină devenirea personalității în sistemul relațiilor sociale;
- să descrie paradigmele etice interpretative integratoare cu privire la relații cu beneficiarul;

Precondiții

1. Studiul disciplinelor: Sociologia generală și tehnici de cercetare, Introducere în asistență socială, Teorie și metodă în asistență socială, Filosofie, Comunicarea și consiliere asistențială.
2. Studenții trebuie să cunoască, bazele teoretice ale asistenței sociale, metode și tehnici de diagnostic și intervenție asistențială, să elaboreze strategii de activitate în studiu de caz, servicii de asistență socială.
3. Formarea deprinderilor de a concepe și analiza un studiu de caz din diferite puncte de vedere,

Unități de curs

ETICA ÎN CONTEXTUL VALORILOR MORALE ȘI SOCIALE

Etica, disciplină filosofică a moralei

Obiectul și problematica eticii.

Funcțiile eticii

Evoluția concepțiilor filosofice despre morală

Morală socială

Noțiunea și caracteristicile moralei sociale.

Structura moralei sociale

Categoriile eticii

Natura, esența și conținutul sistemului categorial al eticii

Dialectica binelui și răului

Virtutea morală

Virtutea morală ca mod de a fi al personalității morale
Demnitatea și onoarea – fundamente ale virtuții morale
Conținutul și semnificația datoriei morale.

Deontologia și etica autorității

Conceptul de deontologie
Autoritate și deontologie

Fundamentele deontologiei

Bazele teoretico-filosofice ale deontologiei
Principiile deontologiei

ETICA ȘI DEONTOLOGIA ASISTENȚEI SOCIALE

Valori, principii și dileme etice ale asistenței sociale

Valorile etice ale asistenței sociale
Codul deontologic al asistentului social
Principiile etice ale asistenței sociale
Dileme etice în practica asistenței sociale
Aplicarea principiilor etice în practica asistența socială
Valori și principii generale ale Asistenței Sociale
Repere etice cu privire munca profesională a asistentului social
Aplicarea valorilor fundamentale în activitatea profesională de asistența socială
Modelul etic de rezolvare a problemelor beneficiarului

Relația asistent social - beneficiar

Elemente ale relației
Calitățile asistenților sociali
Bariere în procesul de comunicare
Finalizarea în practica asistenței sociale

CALITATEA SERVICIILOR SOCIALE

Standarde minime de calitate a serviciilor sociale
Importanța standardelor minime de calitate a serviciilor sociale
Categorii generale de standarde
Standarde în asistență socială.

Evaluarea efectivului în asistență socială.

Situații de conflict în practica asistenței sociale.
Burn-out. Prevenirea. Strategii de recuperare.

Personalitatea asistentului social

Spiritul democratic al activității asistentului social.
Atitudini generale față de probleme sociale (indiferența, resemnarea fatalistă, atitudinea specifică spiritului științific de a trata probleme sociale

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă

7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Gradul de implicare și calitatea participării studenților în cadrul seminariilor; calitatea realizării probelor de evaluare (I probă: – elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului - 20%) și a II-a probă: – 20%. Rezultatele evaluării curente constituie 60 % din cota notei finale. Evaluarea finală: examen (nota la examen va constitui 40% din cota notei finale)

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bulgaru M., Dilion M., „Concepte fundamentale ale Asistenței Sociale”, Chișinău, 2000.
2. Codul deontologic al profesiei de asistent social din România, codul nr.1/2008. În: Monitorul Oficial al României. Partea I, nr.173 din 06.03.2008.
3. Cozma, C. Deontologia profesiei de asistent social. În: Asistența socială. Iași: Ed. Universității „Al.I. Cuza”, 2009.
4. Cozma, C. Introducere în aretologie. Mic tratat de etică. Iași: Ed. Universității „Al.I. Cuza”, 2004. ISBN 973-9312-86-1 1
5. Etica în asistența socială. Declarație de principii. IFSW și IASSW, 2004. În: Buzducea, D. Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale și practici locale. Iași: Polirom, 2009, p.205-211. ISBN 978-973-46-1332-8
6. Ghiduri de bună practică în Asistență Socială a copilului și familiei, București, 2003.
7. G.Neamțu Tratat de Asistență Socială, Polirom, Iași, 2003.
8. A.Neculau Analiza și intervenția în grupuri și organizații, ed. Polirom, Iași, 2000.
9. Tratat de asistență socială. Coord. George Neamțu. Iași, Polirom, 2003
10. Sârbu T. Etică: valori și virtuți morale. Iași: Editura Societății Academice „M.T. Botez”, 2005.

Optională:

1. Etica. <http://filzfina.wordpress.com/etica>
2. Ghețau, Rodica, Rădulescu, Ana, Deontologia profesiei de asistent social, Revista de Asistență Socială, nr. 1/2002, București.
3. Mandacanu Virgil „Etica pedagogică”, Chisinau, 2000
4. Miroiu, Mihaela, Blebea, Nicolae, Gabriela, 2001, Introducere în etica profesională, Ed. Trei, București.
5. Morales M. & Sheafor W: B., 1980, Social Work Profession of Many Faces, Allynnd Bacon Inc.
6. Miroiu, M., Nicolae, G.B. Etica profesională. Curs universitar. București: Universitatea București, 2000.
7. Rădulescu Ana – Managementul de caz, suport de curs, 2004, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București.
8. Roth-Szamoskozi, Maria, 2003, Perspective teoretice și practice ale asistenței sociale, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj.
9. Roth, M., Rebeleanu, A. Asistența socială. Cadru conceptual și aplicații practice. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 2007. ISBN 978-973-610-638-5
10. <https://prezi.com/-i7tnibop8dv/etica-si-valori-in-asistenta-sociala-prezentarea-1/#>
11. http://prezi.com/-i7tnibop8dv/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=ex0share